

چگونه توانستیم شرکت دانش آموزان و حضور آنان در کلاس های مجازی را بهبود بخشیم؟

مریم سنجرانی واحد

دانشجوی کارشناسی آموزش زیست شناسی، دانشگاه فرهنگیان هرمزگان

اداره آموزش و پرورش شهرستان زابل

Maryam.s.n.1378@gmail.com

۱) مقدمه

آموزش و پرورش یا تعلیم و تربیت دارای مفهوم و کاربرد گسترده و پیچیده و در نتیجه مبهم است. در تعریف این مفهوم، نه تنها میان مردم عادی، بلکه میان صاحب نظران تعلیم و تربیت هم اختلاف نظر هست. درباره مفهوم «آموزش و پرورش» باید در نظر داشت که «آموزش و پرورش» به افراد، زمان، مکان، یا عمل خاصی منحصر نیست؛ یعنی به طور مشخص «آموزش و پرورش» به مدرسه، کودک و یا آموزش دروس خاصی منحصر نیست، بلکه «آموزش و پرورش» برای همه و در هر زمانی (ز گهواره تا گور) و هر مکانی است. تاکنون تعریف واحد یا جامع و مانعی از «آموزش و پرورش» به دست نیامده است. اهل نظر، هر یک بر پایه تفکرات و تجربیات خود، تعریفی از آن ارائه کرده اند که برخی از آنها به این شرح است: شهید مطهری (ره)، در توضیحاتشان آموزش و تربیت را از یکدیگر جدا، و در بحث آموزش دو جنبه اصلی مطرح کرده اند که عبارت است از: تعلیم دادن که همان ارائه علم توسط استاد، کتاب و ... به دانش آموز است و دوم آموزش تعقل کردن و داشتن قوه ابتکار که از نظر ایشان دارای اهمیت فراوانی است. ایشان تربیت را نیز چنین تعریف کرده اند: تربیت، پرورش دادن، یعنی استعداد های درونی ای را که بالقوه در هر چیز موجود است به فعلیت در آوردن و پروردن است. در واقع در تعریف کلی، آموزش و پرورش به دنبال این است که فرد و جامعه را به سمت کمالی حرکت دهد که برایش تعریف شده است. البته تعاریف مختلف به دنبال بیان همین مسئله با استفاده از مفاهیم مختلف بوده، و حوزه های مختلفی را بیان کرده است که باید در راستای این کمال تغییر کند. در نتیجه چند نکته در مورد آموزش و پرورش قابل بیان است: اولاً آموزش و پرورش هدف دار (جهت دار) است. ثانیاً آموزش و پرورش پیش فرض هایی دارد، ثالثاً آموزش و پرورش به دنبال ایجاد تغییر است و رابعاً اینکه ماده آموزش و پرورش انسان است. فرایند آموزش و پرورش از پیدایش انسان روی زمین آغاز شده است. هیچ جامعه انسانی وجود ندارد که اهمیت و مرکزیت آموزش را رد کند. در جوامع بدوی، آموزش رسمی به شکل امروزی آن وجود نداشت و در واقع در تمامی فعالیتهای روزمره، افراد بالغ نقش معلمان رابه عهده داشتند و همه جا کلاس درس بود. پیشینه تعلیم و تربیت آدمی نشان میدهد که در اوایل تاریخ بشری به علت ناچیز بودن مجموعه میراث اجتماعی و ساده بودن ارتباطات انسانی، آموزش و پرورش به وسیله خانواده ها و بیشتر به صورت غیر عمدی انجام شده است. انباشتگی دانش در طول زمان باعث شد که یک نفر بالغ نتواند بر تمامی آن مسلط شود. راه حلی که جامعه برای این مشکل پیدا کرد، آموزش به نوع رسمی بود در دوران مدرن، شاهد شکوفایی فلسفه آموزش و نظریات تعلیمی هستیم و هر معلم با توجه به وضع دانش آموزان کلاسش از شیوه های مختلف آموزشی استفاده میکند. (دانایی، باقری کنی و خانی، ۱۳۹۲)

بشر همواره در طول زندگی خود، در حال فراگیری و کسب دانش بوده که با گسترش فناوری، مقوله آموزش نیز از آن بی بهره نمانده و گام به گام با فناوری ها هماهنگ و تقویت گردیده است؛ بنابراین تحصیل کردن یکی از نیازهای اساسی اوست و بدیهی است که برای زندگی در جامعه پیشرفته امروز که اطلاعات دم به دم در حال تغییر و پیشرفت است، انسان بی خبر از این تغییرات انسانی بی ثبات و جدا مانده از جامعه محسوب میشود. از طرف دیگر با افزایش جمعیت، جامعه نمیتواند پاسخگوی تمامی افراد به آموزش باشد؛ بنابراین باید